

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců

Mgr. Filipa Skřivana a JUDr. Ing. Venduly Sochorové v právní věci

žalobce: **R. P.**
bytem X
toho času ve výkonu trestu odnětí svobody ve V. P.
zastoupen Mgr. Martinem Kocourkem, advokátem
sídlem Budějovická 121, Český Krumlov

proti
žalovanému: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Rapotice**
sídlem Lesní Jakubov 44, Náměšť nad Oslavou

o žalobě proti rozhodnutí zástupce vedoucího oddělení výkonu trestu žalovaného ze dne 14. 4. 2025, č. j. VS-77011-15/ČJ-2025-800632-4/23,

takto:

- I. Rozhodnutí zástupce vedoucího oddělení výkonu trestu žalovaného ze dne 14. 4. 2025, č. j. VS-77011-15/ČJ-2025-800632-4/23, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 13 140 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce, advokáta Mgr. Martina Kocourka.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Speciální pedagog oddělení výkonu trestu žalovaného (dále jen „speciální pedagog“) rozhodnutím ze dne 10. 4. 2025, č. j. VS-77011-10/ČJ-2025-800632-4/23 (dále jen „rozhodnutí o kázeňském přestupku“), uznal žalobce vinným ze spáchání kázeňského přestupku dle § 46 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „zákon o výkonu trestu“). Přestupku se žalobce dopustil tím, že v průběhu výkonu trestu ve věznici užil nepovolené látky obsahující metamfetamin a tím porušil § 28 odst. 1 a odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu, což bylo u něj zjištěno dne 24. 3. 2025 v 11:40 hod. Za spáchání přestupku uložil speciální pedagog žalobci kázeňský trest celodenního umístění do uzavřeného oddílu na 10 dní nepodmíněně. Zástupce vedoucího oddělení výkonu trestu žalovaného (dále jen „ZVOVT“) napadeným rozhodnutím zamítl stížnost žalobce.

II. Žaloba

2. Žalobce namítá, že byla stížnost zamítnuta, aniž by se ZVOVT zabýval jeho námitkami. Nereagoval na námitku nesprávné formulace výroku, dle kterého se (při doslovném výkladu) žalobce neprovinil tím, že užil nepovolenou látku, ale tím, že u něj bylo užití v uvedený čas a na uvedeném místě zjištěno. Opomenul také námitky nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nesprávného právního posouzení.
3. Provedenými důkazy bylo zjištěno pouze to, že v moči žalobce byla návyková látka. Aby se však jednalo o kázeňský přestupek, musela by být konzumace návykové látky zaviněná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018-50). Zavinění žalobce prokázáno nebylo, resp. se jím nikdo nezabýval, a vyjádření ZVOVT, že žalobce přestupkové jednání nepopírá, je lživé. Žalovaný ignoroval tvrzení žalobce, který vědomé užití látky popřel, nezjistil, jak se návyková látka do těla žalobce dostala, nevyslechl žádnou osobu ani samotného žalobce a vycházel pouze z přítomnosti návykové látky v moči.
4. Žalobce od počátku tvrdí, že se jedná o jeho cílenou likvidaci ze strany jiných vězňů. Dva roky vykonával neoficiální funkci tzv. *barákového předáka*, dále předáka na externím pracovišti a také spolupracoval s věznicí na potlačování protiprávní činnosti. V důsledku toho si vytvořil mezi odsouzenými řadu nepřátel. Žalobce toto své tvrzení v doplnění vyjádření k návrhu na zahájení kázeňského řízení ze dne 7. 4. 2025 konkretizoval a uvedl i osoby, které jej potvrdí (např. M. S.). Doplnění však není zmíněno ani v jednom rozhodnutí. Jeho existenci i to, že jej žalobce podal, může potvrdit odsouzený D. S. Mstě nasvědčuje i nezvyklé opakované testování na přítomnost omamných látek krátce po sobě.
5. Žalobce ani jeho obhájce nedostali kromě dne 4. 4. 2025 po provedení toxikologické zkoušky možnost vyjádření. Poté již věznice neprovedla žádný úkon k objasnění věci, nedotázala se obhájce, zda má návrhy na doplnění dokazování, ani mu neposkytla možnost seznámit se s podklady a vyjádřit se k nim před vydáním rozhodnutí. Ačkoliv i na toto žalobce ve stížnosti upozorňoval, ZVOVT na tyto námitky nijak nereagoval, resp. omezil se pouze na tvrzení o absenci data na plné moci.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

6. Ve stížnosti žalobce navrhoval, aby žalovaný provedl výslechy spoluvězňů z jeho cely, kteří mohli vidět, zda s návykovou látkou manipuloval nebo ji vědomě užil, a vypovědět, jaký vztah má žalobce k návykovým látkám, jak se choval a co dělal před pozitivním testem (např. zda měl návštěvu). Stížnost byla žalovanému doručena dne 14. 4. 2025 v 6:58 hod. V 8:51 hod. téhož dne už bylo do datové schránky obhájce žalobce doručeno rozhodnutí o stížnosti. To svědčí o úsilí, které žalovaný k vyřízení stížnosti vynaložil. Věznice se verzí žalobce nezabývala, přestože má 9 pochval a 19 kladných poznatků (mimo jiné i za záchranu života) a že je jinak řádným vězněm. Žalobce by byl *úplný blupák*, kdyby si podmíněčné propuštění překazil užitím návykové látky.
7. Žalobce neudělil souhlas k tomu, aby speciální pedagog nahlédl do jeho lékařské dokumentace (protokol o imunochemickém vyšetření moči). Nahlédnutí bylo tedy v rozporu se zákonem o lékařských službách. Žalobce byl také připraven podrobit se testu z krve, což mu zaměstnanci žalovaného rozmluvili.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný se žalobou nesouhlasí. Uvádí, že žalobce byl poučen o zákazu konzumace návykových látek a o povinnosti podrobit se vyšetření ke zjištění jejich užívání s tím, že případný pozitivní test nebo odmítnutí vyšetření bude posouzeno jako porušení § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu. Skutečnosti uváděné žalobcem prověřilo oddělení výkonu trestu dotazem na oddělení prevence a stížností. Žalobce se jak zmíněnému oddělení, tak i dozorovému státnímu zástupci zmiňoval, že realizovaný monitoring považuje za nestandardní a mimořádný, nechápe, proč byl testován právě on, a zmínil obavy o svůj život s poukazem na nepřátele mezi odsouzenými, o jejichž protiprávní činnosti informoval vězeňskou službu. Podle žalovaného jde o účelovou snahu žalobce odvést od sebe pozornost, popřít vědomé užití látky a nastínit možnost, že mu byla v rámci odplaty podstrčena. Záznam o kázeňském přestupku ponechal žalobce bez vyjádření.
9. Žalobce sice uvedl, že drogy nebere ani by si je nikdy nevzal. Během výkonu trestu byl však třikrát (včetně nyní posuzované věci) pozitivně testován na přítomnost omamných a psychotropních látek. V prvním případě žalovaný uznal, že mohlo dojít ke kontaminaci při poskytování první pomoci dýcháním z úst do úst spoluvězni. Ve druhém případě žalobce uvedl, že drogy vědomě neužil a buď byl jeho vzorek moči kontaminován, nebo mu drogu podstrčil jiný odsouzený. Přiznal, že mohl drogu nevědomě užít a že si měl dát větší pozor.
10. Žalovaný souhlasí, že v nyní posuzované věci nebyl prokázán úmysl. To je v případě užití drog odsouzeným téměř nemožné. Byla ale prokázána nedbalost žalobce, který neinformoval vězeňskou službu o obavách o svůj život a hrozící mstě ze strany některých odsouzených a byl pozitivně testován na přítomnost metamfetaminu. Možnost likvidace ze strany jiných odsouzených uvedl žalobce poprvé až v řízení o kázeňském přestupku. V roce 2023 při prošetřování jiného sporu žalobce tvrdil, že nebyl nikdy nikým napaden a s nikým neměl žádné problémy. Žalobce byl navíc poučen, že má věnovat zvýšenou pozornost riziku kontaminace potravin a nápojů drogami, především ve vztahu k jakékoliv konzumaci jídla nebo tekutin, aby předcházel postihu za nedbalostní užití drog ve věznici (např. hlídat si uzamčení osobní skříňky, nevzdalovat se od hrníčku s nápojem atd.). Žalobce dle žalovaného zcela konkrétně a barvitě vylíčil na oddělení prevence a stížností či dozorovému státnímu zástupci podezření na možné fyzické násilí či dokonce možnou likvidaci ze strany ostatních odsouzených. Při takové činnosti, kterou žalobce vyvíjel jednoznačně a úmyslně v Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

neprospěch jiných odsouzených, je zcela pochopitelné a nezbytné dbát zvýšené opatrnosti a pozornosti ve vztahu k jakékoliv konzumaci potravin či pití. Na monitoringu nebylo nic nestandardního. Žalobce byl vybrán pro svou trestní minulost se vztahem k omamným látkám.

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)], osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
12. Žaloba je důvodná.
13. V projednávané věci se jedná o rozhodnutí, které dle nálezu Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 32/08, podléhá soudnímu přezkumu, neboť se týká základních práv a svobod jeho adresáta. Nutno také poznamenat, že kázeňské řízení je ve smyslu evropské judikatury svojí povahou řízením trestním, kde je plně na rozhodujícím orgánu, aby i bez návrhu zjišťoval všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného. Je povinností správního orgánu rozhodujícího o kázeňském trestu skutkový a právní stav náležitým způsobem zjistit a rozhodnout o něm (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 83/2013-34).
14. Podle § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu je odsouzeným zakázáno vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky.
15. Podle § 46 odst. 1 zákona o výkonu trestu je kázeňským přestupkem zaviněné porušení zákonem stanovené nebo na jeho základě uložené povinnosti, pořádku nebo kázně během výkonu trestu.
16. Podle § 47 odst. 1 zákona o výkonu trestu lze kázeňský trest uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo zmírňují a na podporu svých tvrzení navrhnout provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě.
17. Mezi stranami je nesporné, že v moči žalobce byly nalezeny zakázané návykové látky. Jelikož je odsouzeným zakázáno návykové látky konzumovat, došlo tímto k porušení povinnosti stanovené v § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu. Aby se však jednalo o kázeňský přestupek ve smyslu § 46 odst. 1 téhož zákona, muselo by se ze strany žalobce jednat o zaviněné porušení povinnosti.
18. Zákon o výkonu trestu nestanoví, jaká forma zavinění je v případě kázeňského přestupku nutná. Nejvyšší správní soud však opakovaně dospěl k závěru, že stejně jako v případě odpovědnosti za přestupky postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. V případě porušení zákazu konzumovat návykové látky zákon o výkonu trestu úmyslné zavinění nevyžaduje (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018-50, ze dne 6. 2. 2025, č. j. 6 As 236/2024-28). Povinností správních orgánů tedy bylo prokázat bez důvodných pochybností buď to, že žalobce, ač obeznámen se zákazem plynoucím z § 28 odst. 3 písm. b) zákona o výkonu trestu, Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

návykovou látku sám konzumoval, nebo že si byl vědom, respektive si vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl být vědom toho, že návykovou látku konzumuje.

19. V rozhodnutí o kázeňském přestupku speciální pedagog uvedl, že žalobce byl dne 24. 3. 2025 podroben orientačnímu toxikologickému vyšetření moči (pozitivní na metamfetamin) s následným ověřením akreditovanou laboratoří. Žalobce se k tomu v rámci úředního záznamu ze dne 24. 3. 2025 vyjádřil tak, že *drogy rozhodně nebere, nikdy by si je nyní nedal a jedná se o jeho likvidaci*. Speciální pedagog dále uvedl, že žalobce byl dne 28. 2. 2023 prokazatelně seznámen s rizikem průniku omamných látek do věznice. S ohledem na tuto skutečnost byl povinen věnovat zvýšenou pozornost riziku kontaminace potravin a nápojů, aby předcházel vzniku událostí spojených s užitím omamných látek a svou vlastní nedbalostí se nevystavoval možnému postihu za jejich zneužití ve věznici. Např. nenechávat nezamčenou skříňku, nevzdalovat se od hrníčku s nápojem atd. V řízení se mohl žalobce vyjádřit bezprostředně po zahájení řízení dne 24. 3. 2025 a dne 4. 4. 2025 před rozhodnutím o uložení kázeňského trestu. Prokazatelně byl seznámen se všemi důkazními prostředky, žádné nezpochybnil ani nenavrhl. Vina byla žalobci jednoznačně prokázána.
20. Žalobce ve stížnosti namítal, že (1) byl nesprávně formulován výrok, (2) nebyla prokázána zaviněná konzumace zakázané látky, (3) jedná se o cílenou likvidaci žalobce ze strany jiných vězňů, (4) svá tvrzení podrobně rozvedl v doplnění svého vyjádření ze dne 7. 4. 2025, které není mezi podklady rozhodnutí, (5) opakované testování následovalo nezvykle krátce po předchozím testu, (6) žalovaný měl vyslechnout spoluvězně žalobce a zjistit, zda jej viděli manipulovat se zakázanou látkou nebo ji vědomě užít, jaký vztah má žalobce k návykovým látkám, jak se choval a co dělal před pozitivním testem (např. zda měl návštěvu), (7) žalovaný měl vyslechnout svědky uvedené v doplnění k vyjádření v souvislosti s hrozbami likvidace, (8) speciální pedagog nahlédl do lékařské dokumentace žalobce bez jeho souhlasu a (9) zástupci žalobce nebyla umožněna účast na úkonech kázeňského řízení.
21. ZVOVT v napadeném rozhodnutí konstatuje, že spáchání a zavinění kázeňského přestupku žalobcem bylo dostatečně zadokumentováno a že žalobce sám *přestupkové jednání opakovaně nepopírá*. Žádný podklad, který by svědčil o zavinění žalobce, se ale ve správním spise nenachází. Ze shromážděných podkladů je patrné pouze to, že žalobce byl na přítomnost zakázané látky pozitivně testován.
22. Jsou zde naopak podklady, ze kterých vyplývá, že žalobce přestupkové jednání (v rozporu se závěrem ZVOVT) opakovaně popíral. Sám žalovaný ve svém vyjádření k žalobě přiznává, že dle úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 24. 3. 2025 (tedy v den pozitivního testování) žalobce uvedl, že *drogy nebere, ani by si je nyní nikdy nedal, jedná se o jeho likvidaci, přičemž více informací uvede dozorovému státnímu zástupci*. Před rozhodnutím o uložení kázeňského trestu se žalobce vyjádřil v obdobném duchu, tedy že *zakázané látky neužil, má před podmíněčným propuštěním, existují skutečnosti, které jsou známy prevenci, přičemž žádá o jejich prošetření*. Explicitně pak ZVOVT uvádí, že žalobce zpochybňoval způsob, jakým se dostaly zakázané látky do jeho těla, *nicméně závěry testu jsou jednoznačné a jako přímý důkaz ob stojí*. Pomíjí přitom, že o způsobu, jakým se látka do těla žalobce dostala (ani o zavinění), provedený test vůbec nic nevypovídá.

23. ZVOVT v napadeném rozhodnutí dále uvádí, že žalobce *ve své stížnosti a jejích doplňcích neuvádí žádnou novou skutečnost, která by mohla zpochybnit jeho vinu*, a že žalobcův advokát předložil plnou moc bez data počátku platnosti, přesto mu bylo doručeno rozhodnutí o uložení kázeňského trestu. Po 7. 4. 2025, kdy byla plná moc žalovanému doručena, ani žádné úkony, o kterých mohl být vyrozuměn, neproběhly. Na námitky nesprávné formulace výroku, možné pomsty ze strany spoluvězňů, absenci vyjádření ze dne 7. 4. 2025, neobvykle brzké opakované testování, návrhy výsledků a námitku absence souhlasu s nahlédnutím do lékařské dokumentace ZVOVT v napadeném rozhodnutí nereagoval.
24. Z obou rozhodnutí lze tudíž k zavinění žalobce vyčíst pouze tolik, že byl poučen o riziku průniku zakázaných látek do věznice (a měl se proto chovat opatrně). Jakkoli lze kvitovat, že žalovaný odsouzené upozorňuje na rizika spojená s průnikem zakázaných látek do prostor věznice, tak zároveň nemůže spoléhat na to, že poučení tohoto typu jej může zbavit povinnosti, aby u odsouzených podezřelých z požití návykové látky prokázal též jejich zavinění. Ani sebelepší poskytnutí poučení o výskytu drog v prostředí věznice nemůže s jistotou vyloučit, že nějaký odsouzený požije návykovou látku omylem či v důsledku jednání jiné osoby, na které nemohl mít vliv (např. podstrčením v jídle či nápoji). Existence poučení tohoto typu, resp. jeho poskytování odsouzeným, naopak nasvědčuje tomu, že jde o častou obhajobu osob, které jsou z jejich užívání obviněny. Je to však žalovaný, kdo nese důkazní břemeno k prokázání zavinění žalobce (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2024, č. j. 37 A 13/2023-51, a Městského soudu v Praze ze dne 16. 4. 2024, č. j. 15 A 13/2023-114).
25. Lze dodat, že ani pedagogický pracovník, ani ZVOVT žádným způsobem nezjišťovali (ani netvrdili), zda žalobce tyto požadavky neplnil a např. nechával nezamčenou skříňku a vzdaloval se od hrníčku s nápojem či se jinak choval *nedbale*. Právě taková zjištění by přitom mohla vyplynout ze žalobcem navržených výsledků jeho spoluvězňů. Pokud tedy žalovaný spatřuje nedbalost žalobce v jeho nedostatečně ostražitém chování, musí nějakým způsobem doložit, že opravdu dostatečně ostražitý nebyl. Bez příslušných skutkových zjištění se jedná pouze o spekulativní úvahu, která sama o sobě k prokázání zavinění žalobce nestačí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018-50, bod 19).
26. Žalobce tedy předestřel vlastní skutkovou verzi děje, kterou nelze označit *prima facie* za zcela nepravděpodobnou či bizarní, zvláště za situace, kdy i žalovaný připouští, že žalobce s věznicí spolupracoval na potírání protiprávní činnosti svých spoluvězňů (ve vyjádření k žalobě dokonce uvádí, že měl v důsledku této *činnosti vyvíjené jednoznačně a úmyslně v neprospěch jiných odsouzených* dbát zvýšené opatrnosti), a z poučení odsouzených vyplývá, že existuje riziko nevědomé konzumace zakázané látky. Zdejší soud připouští, že žalobce nebyl v popisu nepřátelství spoluvězňů a souvisejících rizik příliš konkrétní. Na druhou stranu tyto okolnosti podle svých slov konkretizoval v doplnění vyjádření ze dne 7. 4. 2025, které zmiňuje jak ve stížnosti, tak v žalobě jako listinu, která ve správním spise chybí a jejíž podání je schopen prokázat, a žalovaný nechává toto tvrzení, stejně jako navržené svědecké výpovědi, bez jakékoliv odezvy. Ve vyjádření k žalobě navíc žalovaný uvádí, že žalobce své obavy zcela konkrétně a barvitě vylíčil na oddělení prevence a stížností či dozorovému státnímu zástupci. Ze správního spisu ani napadeného rozhodnutí však nelze seznat, co přesně žalobce v průběhu kázeňského řízení takto barvitě vylíčil a jak to žalovaný hodnotil.

27. Byla-li u žalobce zjištěna přítomnost návykové látky, avšak žalobce popřel její vědomé požití, bylo na správních orgánech, aby při absenci přímého důkazu o vině žalobce prokázaly pomocí řetězce nepřímých důkazů, že tvrzení žalobce je nevěrohodné a účelové, případně že jednal natolik neopatrně, že porušil zákonem stanovenou povinnost z nedbalosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018-50). Tého povinnosti žalovaný nedostál. Ostatně názor, že je obhajoba žalobce účelová, žalovaný poprvé vyjádřil až ve vyjádření k žalobě.
28. Zdejšímu soudu je znám konstantní názor Ústavního soudu, že na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné s rozhodnutími správních orgánů nebo soudů, neboť v kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase (např. usnesení ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1785/08, nebo ze dne 4. 2. 2010, sp. zn. II. ÚS 3239/09). Na druhou stranu však takovými důvody nelze ospravedlnit libovůli při rozhodování o kázeňských trestech, které mohou intenzivně zasáhnout do právní sféry odsouzeného. Proto je třeba trvat na tom, aby při veškeré neformálnosti a stručnosti rozhodnutí obsahovalo základní důvody, proč bylo rozhodnuto určitým způsobem, včetně vypořádání stěžejních námitek uplatněných odsouzeným při projednání kázeňského přestupku (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 As 309/2017-34, či ze dne 31. 3. 2022, č. j. 4 As 303/2021-35, bod 27). V nyní posuzované věci nebyly závěry o zavinění coby podmínky odpovědnosti žalobce za přestupek ani stručně odůvodněny, žalovaný ignoroval většinu stížnostních námitek. Napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
29. Jisté odůvodnění žalovaný předkládá až ve vyjádření k žalobě. K tomu zdejší soud uvádí, že takové doplnění argumentace až v řízení před správními soudy nelze přijmout. Důvody, pro které bylo vydáno rozhodnutí, musí správní orgán vtělit do jeho odůvodnění, a nikoliv je doplňovat v řízení před správními soudy (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2013, č. j. 8 Afs 58/2012-44, ze dne 10. 2. 2016, č. j. 4 As 207/2015-107, ze dne 24. 9. 2014, č. j. 8 Afs 34/2013-68, ze dne 3. 3. 2016, č. j. 7 Azs 322/2015-43 atp.). Nad rámec lze dodat, že odůvodnění správních rozhodnutí musí mít oporu ve správním spise. Pokud tedy žalovaný ve vyjádření k žalobě např. uvádí, že ověřoval tvrzení žalobce *především dotazem na oddělení prevence a stížností*, bylo by vhodné dotaz i odpověď na něj do správního spisu založit. Pokud považuje tvrzení žalobce, že *drogy nebere ani by si je nyní nikdy nevzal*, za nedůvěryhodné v kontextu předchozích pozitivních testů, bylo by vhodné, aby i tyto informace a jejich kontext byly ve správním spise nějakým způsobem zachyceny.
30. Zdejší soud dodává, že nebylo povinností žalovaného prokázat, jak se zakázaná látka do těla žalobce dostala. Správní orgány jen měly skutkovou verzi žalobce buď zpochybnit nebo řádně posoudit a ve svých rozhodnutích přezkoumatelně odůvodnit, zda a proč bylo prokázáno zavinění žalobce alespoň ve formě nevědomé nedbalosti. Závěr o zavinění je totiž nutné odůvodnit, nikoli pouze zkonstatovat (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2019, č. j. 9 As 338/2018-50, bod 17).
31. Zdejší soud naopak nemá za to, že by žalobce neměl dost prostoru k vyjádření. Možnost měl (a využil) v rámci podání vysvětlení dne 24. 3. 2025 a vyjádření před rozhodnutím o uložení kázeňského trestu ze dne 4. 4. 2025. Následně se vyjádřil také ve stížnosti proti rozhodnutí

o kázeňském přestupku. Není tedy patrné, že by mu žalovaný odpíral prostor pro uplatnění procesních práv. Stejně tak lze souhlasit s tím, že k žádnému úkonu, se kterým by mohl být zástupce žalobce obeznámen, po doručení plné moci nedošlo.

32. Žalobcovo tvrzení, že se chtěl podrobit také testování krve, a že mu toto žalovaný rozmluvil, žalobce ničím nedoložil a nemá oporu v podkladech založených ve správním spise. Zdejší soud přitom nemá pochybnosti o tom, že žalobce byl pozitivně testován na přítomnost zakázané látky a ani žalobce tuto skutečnost konkrétně nezpochybnil.
33. Speciální pedagog nepostupoval v rozporu se zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování. Žalobce v tomto ohledu pouze uvedl, že neudělil speciálnímu pedagogovi souhlas k nahlédnutí do jeho lékařské dokumentace, konkrétně do zprávy o výsledcích imunochemického vyšetření. Pokud však žalobce souhlasil s vyšetřením *ke zjištění, zda není pod vlivem návykových látek*, a zároveň byl poučen, že v případě, že bude potvrzena přítomnost návykové látky ve vzorku biologického materiálu, bude toto posuzováno jako porušení zákazu konzumovat návykové látky, byl podle názoru zdejšího soudu srozuměn (a souhlasil) i s tím, že příslušný zaměstnanec věznice bude s výsledky testu seznámen. Ostatně práva odsouzeného vyplývající ze zákona o zdravotních službách podléhají v souladu s § 16 odst. 5 zákona o výkonu trestu odnětí svobody omezením vyplývajícím z účelu trestu. Takovým omezením je i povinnost podrobit se vyšetření ke zjištění, zda užil návykovou látku dle § 28 odst. 2 písm. n) zákona o výkonu trestu odnětí svobody, kdy součástí vyšetření je z podstaty věci i to, že se pověřený zaměstnanec věznice seznámí s výsledky testu.
34. Byť se žalovaný nevyjádřil ani k námitce nesprávné formulace výroku, učiní z důvodu procesní ekonomie zdejší soud k této otázce stručnou poznámku. Z výroku ve znění *odsouzený R. P. je vinen tím, že dne 24. 3. 2025 v 11.40 hod, u něj bylo zjištěno, že v průběhu výkonu užil nepovolené látky obsahující metamfetamin* je zřejmé, čeho se měl žalobce dopustit – užití nepovolené látky obsahující metamfetamin. Vzhledem k tomu, že žalovanému nebylo známo, kdy konkrétně žalobce omamné látky užil, vymezil přestupek časem, kdy bylo požití omamné látky zjištěno pozitivním testem.

V. Závěr a náklady řízení

35. Zdejší soud z výše uvedených důvodů shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. z důvodu nepřezkoumatelnosti bez jednání a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem vyjádřeným výše (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
36. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci vznikly náklady řízení za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a na právní zastoupení. Zástupce žalobce učinil 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby) po 4 620 Kč podle § 7, § 9 odst. 5, a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dále má nárok na 2 režijní paušály po 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu).

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci na nákladech řízení nahradit částku 13 140 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce, advokáta Mgr. Martina Kocourka.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 18. prosince 2025

David Raus v.r.
předseda senátu

